

"Alem-i misal" ile "alem-i melekût" arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alem-i Misal; maddi alemle, ruhlar aleminde arasında bir köprü alemdir. Bu alem hem maddi alemden, hem de ruhlar aleminde vasıflar almıştır. Maddi aleme göre misal aleminde daha latif ve hafif bir alemdir. Misal aleminde hayale yakın bir alemdir.

İnsan şu kainatın küçük bir misalidir ve her alemde bir numune insanın mahiyet ve fitratında derc edilmiştir. Nasıl göz, görüntü alemine açılan bir kapı ise, insandaki hayal kuvveti de alem-i misale açılan bir penceredir; bu pencere ile o aleminde seyrederek.

Maddi alemdeki eşyaların hayal kuvvesinde bir yansıması, bir tezahürü vardır. Bu yansıma ve tezahürün aslı maddi alemde, hayaldeki abartılı ve geniş hali ise, misal aleminde geliyor. İnsanın uykuda gördüğü rüyalar, misal aleminde ile maddi alem arasında bir alış verıştır. Yani maddi alemdeki eşyaların misal aleminde tezahürüdür. Maddi alem, misal aleminde daha ağır ve hakikat olmasından, maddi alemde küçük bir şey, misal aleminde büyük olarak yansıyor.

Eşyanın melekût yüzü, yani her şeyin hakiki ve içyüzü ise, aynanın parlak yüzü gibidir. Bu yüzde her şey şeffaf ve güzeldir. Zıtlar yoktur. Mesela çirkin ve güzel diye bir şey yoktur. Her şey güzeldir. Bu yüzde Allah'ın isim ve sıfatları bizzat mübaşeret içindedir. Yani eşyanın arka planında bizzat Allah'ın kudret eli görünür. Melekût yüzüne her şeyin içi manasından ziyade, her şeyin hakiki gerekçeleri ve güzel neticeleri nazarı ile bakmak gerekir. Yani bir kutunun içi dışı nazarı ile bakmak sathi olur. Bu yönü ile alem-i melekût, misal ve maddi gibi bir alem değil, her alemin ve her şeyin hakiki ve içyüzü anlamındadır. Bu yönü ile melekût her şeyi ihata eden vasi bir hakikattir, dar bir aleme münhasır bir şey değildir.

Alem-i melekût her alemin içyüzü ve hakiki yönü olmasından dolayı, misal aleminde de bir melekût ve hakikati vardır. Misal ve melekût alemlerinin ilişkisi bu yöndedir.

Melekût aleminde maddi alemle ilişkisi, işin hakiki boyutu ile suret boyutundan ibarettir. Yani melekût, şu maddi alemin hakiki içyüzüdür, maddi alem ise, melekût üzerinde bir suret ve yüz hükmündedir.